

Provpass 4

Högskoleprovet

Svarshäfte nr.

Verbal del o

Provet innehåller 40 uppgifter

Instruktion

Detta provhäfte består av fyra olika delprov. Dessa är ORD (ordförståelse), LÄS (svensk läsförståelse), MEK (meningskomplettering) och ELF (engelsk läsförståelse). Anvisningar och exempluppgifter finner du i ett separat häfte.

Prov	Antal uppgifter	Uppgiftsnummer	Rekommenderad provtid
ORD	10	1–10	3 minuter
LÄS	10	11–20	22 minuter
MEK	10	21–30	8 minuter
ELF	10	31–40	22 minuter

Alla svar ska föras in i svarshäftet. Det ska ske **inom** provtiden.

Markera tydligt.

Om du inte kan lösa en uppgift, försök då att bedöma vilket svarsförslag som verkar mest rimligt.

Du får inget poängavdrag om du svarar fel.

Du får använda provhäftet som kladdpapper.

På nästa sida börjar provet som innehåller **40 uppgifter** och den totala provtiden är **55 minuter**.

BÖRJA INTE MED PROVET FÖRRÄN PROVLEDAREN SÄGER TILL!

Tillstånd har inhämtats att publicera det upphovsrättsligt skyddade material som ingår i detta prov.

DELPROV ORD – ORDFÖRSTÄELSE

1. alter ego

- A andra jag
- B nya jag
- C sämre jag
- D rätta jag
- E gamla jag

2. preskriberad

- A förklarad
- B utesluten
- C bearbetad
- D avskriven
- E företrädd

3. gordisk knut

- A missförstånd
- B svår löst uppgift
- C huvudfråga
- D svag punkt
- E förbannelse

4. bestyrka

- A intyga
- B tillägga
- C förbättra
- D inpränta
- E härliga

5. ellips

- A elektrisk laddning
- B sjukdomstillstånd
- C matematiskt bevis
- D planetformation
- E geometrisk figur

6. kufisk

- A opålitlig
- B underlig
- C inställsam
- D ovänlig
- E egenkär

7. svinn

- A frosseri
- B vårdslöshet
- C avkastning
- D struntsak
- E förlust

8. nagga

- A utvidga
- B höja upp
- C gnaga
- D hugga tag i
- E fästa

9. med ens

- A som vanligt
- B plötsligt
- C lika fullt
- D ständigt
- E allt eftersom

10. patina

- A åldrad yta
- B sirlig inristning
- C kort musikstycke
- D handsydda detaljer
- E tunn pappskiva

Kunskapssyn

Intervju med Andreas Nordin, författare till avhandlingen *Kunskapens politik. En studie av kunskapsdiskurser i svensk och europeisk utbildningspolicy*.

Vad handlar avhandlingen om?

– Jag har tittat på språk, språkbruk och hur det förändras i utbildningsreformer inom EU och i Sverige. Vad menar vi med kunskap? Vilken kunskapssyn kommer fram?

Vilka är de viktigaste resultaten?

– Jag tar hänsyn till tre analytiska aspekter: kunskapsproduktion, kunskapsinnehåll och kunskapsstyrning. Vad gäller den första aspekten, kunskapsproduktionen, framgår det att Sverige följer en global utveckling där fokus ligger på utbildningens utfall snarare än dess innehåll, och där utbildningshanteringen standardiseras med instrument som nationella prov. Men Sverige skiljer sig från EU genom en återgång till en ämnesorienterad inriktning, snarare än att fokusera på generella kompetenser, som EU:s åtta nyckelkompetenser.

När det gäller kunskapsinnehållet har uppfattningen att skolan befinner sig i kris vuxit sig stark i både Europa och Sverige. Skillnaden är att på ett europeiskt plan framställs krisen som strukturell medan den i Sverige framställs som en professionell kris där lärarna är problemet. I texterna diskuteras lärares olika bedömning som ett grundläggande problem i strävan att få en likvärdig skola. I takt med att de standardiserade mätnstrumenten blir fler minskar efterfrågan på lärares professionella bedömning. Ansvaret läggs över på mätnstrumenten och lärarna fråntas sin centrala arbetsuppgift.

Aspekten om kunskapsstyrning visar att parallellt med

Uppgifter

11. Vad utmärker enligt texten utbildningspolicy i Sverige om man jämför med övriga Europa?

- A Fokuseringen på utbildningens former och resultat snarare än på dess innehåll.
- B Den stora krismedvetenheten och satsningen på standardiserade prov.
- C Det växande intresset för likvärdig bedömning och en centralisering av skolan.
- D Diskussionen om lärarrollen och betonningen av ämnesspecifika kunskaper.

att utbildningsområdet decentraliseras finns stora önskmål och direktiv om att centralisera skolans verksamhet. I förarbetet till Lgr 11 uttrycks tydligt att man önskar se en starkare statlig kontroll av skolans verksamhet. EU-kommisionen strävar också efter att få en direkt roll i medlemsstaternas reformarbete. Nationella utvecklingsplaner ska till exempel varje år skickas till EU.

Vad överraskade dig?

– Det som förvånar mig är de nya begrepp vi fått de senaste åren, bland annat entreprenörskap. Enligt EU är det en nyckelkompetens. Det förvånar mig hur lite som finns sagt om ett så centralt begrepp. I läroplanen nämns det bara vid ett par tillfällen, men inga förklaringar ges, ändå används det obehindrat. Det bekymrar mig att begrepp importeras och görs centrala utan att vi gör någon analys av dem. Skol- och utbildningsområdet blir en plats dit man kan plocka in lite vad som helst utan djupare analys.

Vem har nytta av dina resultat?

– Jag hoppas att min avhandling ska bidra till ett fördjupat samtal om vad kunskap är. För lärarlag och beslutsfattare kan den tjäna som utgångspunkt för diskussioner om vad som är skolans mål och mening. Politiska beslutsfattare kan med min avhandling se att vad vi menar med kunskap och vad vi tycker barn ska lära sig inte är givet på förhand.

GUNILLA NORDIN

Lgr 11 = Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011

12. Vad framstår som det främsta syftet med avhandlingen?

- A Att ifrågasätta nytta med kunskapsstyrning i skolan.
- B Att reflektera över den nya läroplanens nyckelbegrepp.
- C Att undersöka de strukturella orsakerna till skolans kris.
- D Att studera hur begreppet kunskap används inom skolområdet.

Konstnärsroll och konstnärsmyt

Om historien har lärt oss något, så är det att förändringar i samhällets struktur innebär förändringar även inom det område vi kallar konst. Både det konstbegrepp vi levit med de senaste 200 åren och föreställningen om konstnären som en outsider är samtida med de stora förändringarna i samhället som moderniteten innebar. I moderniteten innehålls hela den process som tar sig uttryck i det internationella handelsutbytet, den våldsamma tillväxten av städerna, utvecklingen och spridningen av allt exaktare vetenskaper och av en teknik som blir alltmer avancerad, men också i framväxten av tidningar och tidskrifter samt i statens och den växande administrationens ökande makt. Det var en utdragen process som startade i England i slutet av 1700-talet men som pågick under hela 1800-talet.

På många sätt är vår samtid fullt jämförbar med tiden för modernitetens genombrott för 200 år sedan. Den förändringsprocess som samhället nu genomgår är större än på länge. Den digitala revolutionen har inneburit en teknisk utveckling jämförbar med industrialismen. Globaliseringen kan jämföras med uppkomsten av den moderna nationalstaten. Internet och informationssamhället är idag en lika stor förändring som uppkomsten av tidningsväsendet och den nya offentligheten under 1800-talet. De senaste årtiondena kan vi se en relativt snabb förändring också av grundläggande värderingar inom konstvärlden. Modernismens intresse för känsla och spontanitet har ersatts av en konceptuell, mer intellektuell konstuppfattning. Fotot, som länge hade svårt att finna acceptans inom konstvärlden, domineras sedan ett tag samtidskonsten och den digitala tekniken har accepterats på bred front.

I datorn arbetar alla i grunden med att sortera samma saker och nollar, oavsett om man är musiker, filmare, fotograf eller bildkonstnär. Många har utnyttjat detta för att arbeta gränsöverskridande. Den digitala teknikens inneboende möjligheter att kopiera har befrämjat en citatens och samplandets konst. Det unika verkets aura har förlorat sin plats som konstens viktigaste kvalitet. Betraktaren har kommit att få en alltmer aktiv roll i konstkapandet genom att den digitala tekniken har gjort det lättare att skapa interaktiva konstverk, och alltsedan 1990-talet har internet inneburit både en ny konstnärlig möjlighet och en ny arena för samtidskonsten.

Konstbegreppet har de senaste decennierna vidgats så att det idag är närmast gränslöst. Skillnaden mellan det som är konst och det som är något annat tenderar att bli alltmer ottydlig. På många sätt verkar vi vara på väg mot en situation som liknar den vi hade innan det moderna konstbegreppets födelse. På ett plan kan detta tyckas med-

föra att konsten som en särskild kategori är på väg att utplåna sig själv, men på sikt borde allt detta innebära att vi kommer att få se en utveckling mot en ny och annorlunda konstnärsroll.

Idag är de flesta överens om att konsten som historisk kategori föddes under 1700-talet när konst och teknik idéhistoriskt gick skilda vägar och de sköna konsterna skildes från alla andra typer av konster, som läkekonst och ingenjörskonst. När detta skedde skapades också ett behov av att särskilja den på det konstnärliga området kreativa människan från den som var kreativ inom områden som inte var konst. På så sätt bildades en myt om hur konstnären skulle vara och bete sig. I föreställningen om den moderna konstnären ingick att denna var en genialisk person som på så sätt höjde sig över den vanliga människan. Den förändrade uppfattningen om konstnären sammanföll med en förändring av de sköna konsternas karaktär. Fantasin och känslan blev allt viktigare samtidigt som betoningen av den subjektiva sensibiliteten ökade på bekostnad av förnuftet. Samtidigt växte också ett intresse för den skapande konstnären och de psykologiska processer som ingår i den kreativa processen. Den oberoende spontaniteten och autonomin hos den kreativa konstnären uppvisades.

En av de viktigaste ingredienserna i myten om den romantiska konstnären och hans eller hennes arbete var den extrema betoningen av individualiteten. Sinnessjukdomen – fastän farlig och hotande – hörde samman med fantasin och kunde vara en källa till värdefulla bilder och insikter. Mot slutet av 1800-talet kom dock den romantiska uppfattningen om konstnären och galenskapen att bli alltmer extrem. På litteraturens område kan detta exemplificeras med Arthur Rimbaud och Gerard de Nerval. Den ena urtypen för den geniala outsidern och den andre mentalsjuk.

På 1900-talet kom intresset för galenskapen att modereras, men outsidern fann sig väl till rätta i modernismen, framförallt under 1900-talets början. Även mycket annat av det vi känner igen i en modernistisk konstsyn tillhör moderniteten. Hit hör till exempel föreställningen om avantgardet, som har sitt ursprung i tron på den ständiga tekniska utvecklingen. Men mitt i det västerländska 1800-talets framstegsoptimism fanns också en motsatt rörelse i uppskattningen av det osiviliserade, det av kulturen och moderniteten oförstörda. Detta yttrade sig som ett intresse för det man upplevde som primitivt. Hit räknades äldre kulturer, medeltida arkitekturstilar och tillverkningsmetoder såväl som afrikansk stamkonst, barnteckningar och det omedvetna i människans själ.

Under modernismen hyllades en myt om det konstnärliga skapandet, där konstnären helst skulle vara en outsider även i konstvärlden. Ett bra exempel på en företrädare för en sådan konstsyn är den franske konstnären och konsteoretikern Jean Dubuffet. Han hävdade att konsten deamerades och förlorade sin subversiva kraft så fort den fick etiketten ”konst”. Det var i stället i bilder skapade av konstnärer som befann sig utanför den etablerade konstvärlden som den betydelsefulla konsten stod att finna. För Dubuffet var konstnären per definition en outsider som levde på marginalen i samhället.

Modernismens föreställning om outsidern går också att utläsa i den skrivna konsthistorien. Konstnärer som har passat in i modernismens konstsyn har fått framträdande plats i konsthistorien på bekostnad av dem som inte på samma sätt har motsvarat den moderna konstnärsmyten. Om samtidens nu inneburit denna stora omvälvning av konstvärlden som jag beskrivit i inledningen till denna text, uppstår ju naturligt frågan vad den nya konstnärsrollen kommer att innebära. Finns där fortfarande plats för

en outsider? Svarat är förstås inte lätt att ge. Ännu visar vi ett obrutet intresse för det ovanliga. Att vara kreativ har alltmer ansetts innehålla en förmåga att kunna se livet ur överraskande synvinklar, att formulera problem på ett oväntat sätt och att vända upp och ner på självtaliga uppfattningar. Kanske är det fortfarande så att det som fascinerar oss i konsten ofta är det oväntade, det som bryter vaneseendet, det överraskande perspektivbytet.

Konstnärsrollen och myten om den konstnärligt kreative kommer säkert att förändras en hel del i den nya situation som nu råder, men jag är inte säker på att outsidern för den skull är död.

Kanske ligger en del av konstens lockelse och subversiteten just i tanken på att den härrör från något säregent och annorlunda, omöjligt att kontrollera.

PER DAHLSTRÖM

konceptuell = som lägger all vikt vid idén

avantgarde = föregångare

subversiv = omstörtande

Uppgifter

13. Vilket antagande beträffande konstnärsrollen står i fokus för textförfattarens resonemang?

- A Att konstnärsrollen behöver förnyas.
- B Att konstnärsrollen bör definieras.
- C Att konstnärsrollen är föränderlig.
- D Att konstnärsrollen förlorat sin betydelse.

14. Vilket av följande tar textförfattaren upp som ett exempel på den förändring som konsten genomgått de senaste decennierna?

- A Att de flesta utövande konstnärer numera egentligen sysslar med information.
- B Att kvaliteten inte längre nödvändigtvis bestäms av hur ensamt i sitt slag konstverket är.
- C Att konsten intresserat sig allt mer för det ursprungliga och enkla.
- D Att förnuftet förlorat sin betydelse som konstnärlig drivkraft.

15. Vilka egenskaper präglade en sann konstnär enligt den mytbild som tog form på 1700-talet?

- A Andlighet och vishet.
- B Förfining och elegans.
- C Mod och nyfikenhet.
- D Egensinne och frihet.

16. Vilket av följande gav enligt textförfattaren upphov till 1800-talets romantiska konstnärsmyt?

- A Önskan att framställa konstnärligt skapande som en unik form av kreativ verksamhet.
- B Försöket att återupprätta det individuella uttrycket i en tid då kollektiva konstnärliga uttryck värdarerades högt.
- C Behovet av att befria det konstnärliga uttrycket och göra konstbegreppet mer gränslöst.
- D Protesten mot den moderna framstegsoptimism som hyllade allt nytt men föraktade det primitiva och oförstörda.

Kolesterolforskning

Kolesterol är ett livsviktigt ämne, som finns i kroppens alla celler. Allra mest finns i hjärnan och man vet att det har stor betydelse för en rad centralnervösa funktioner. Om balansen mellan syntes, upptag och utflöde av kolesterol rubbas kan detta få förödande konsekvenser. För lite kolesterol i hjärnan kan till exempel ge upphov till neurologiska och mentala rubbningar; för mycket kolesterol i cirkulationen kan täppa till artärerna och orsaka hjärt- och kärlsjukdomar.

Mycket forskning har under åren ägnats åt kolesterol, men fortfarande görs nya upptäckter. En av dem som i hög grad har fokuserat sin forskning på kolesterol, dess funktion och betydelse, är professor Ingemar Björkhem vid Karolinska Institutets institution för medicinsk laboratorievetenskap och teknik.

En stor del av hans forskning är koncentrerad på reglering av olika nyckelenzym, särskilt samspelet mellan enzym som styr bildning och nedbrytning av kolesterol. Professor Björkhem och hans forskargrupp står bakom det senaste genombrottet, som gäller tidigare helt okända mekanismer för kolesteroltransport. I det ena fallet gäller det hur makrofagerna (celler som utvecklas från vissa vita blodkroppar) gör sig av med kolesterol, i det andra hur kolesterol i hjärnan tar sig förbi blod–hjärn–barriären.

– Makrofager spelar en nyckelroll vid åderförkalkning. I ett tidigt stadium av denna process sker en ackumulering av kolesterol i dessa celler, som omvandlas till ”skumceller”. Balansen mellan upptag och eliminering av kolesterol i makrofagerna har alltså stor betydelse för utveckling av åderförkalkning, säger Ingemar Björkhem.

– Det vi nu har upptäckt är att makrofager kan omvandla kolesterol till de två mer polära, det vill säga vattenlösiga, metaboliterna 27-hydroxykolesterol och kolestensyra. Detta sker med hjälp av enzymet sterol 27-hydroxylas, som finns i de flesta celler men i särskilt hög grad i makrofager. Dessa båda ämnen kan transporteras ut ur cellen betydligt lättare än kolesterol. När de nått cirkulationen transporteras de snabbt till levern, där de omvandlas till gallsyror.

Bakgrund till upptäckten är följande: Redan på 1980-talet kunde Ingemar Björkhem och en norsk forskargrupp visa att patienter med den sällsynta metabola sjukdomen cerebrotendinös xanthomatos (CTX) saknar sterol 27-hydroxylas. Dessa patienter utvecklar xanthom, det vill säga en ansamling av kolesterol i vissa av kroppens vävnader, samt tidig åderförkalkning. Trots detta har de normala nivåer kolesterol i blodet. Misstanken uppstod då att enzymet kunde ha betydelse för kolesteroltranspor-

ten ut ur cellerna. Ett stort antal mutationer i genen som kodar för detta enzym har nu definierats.

Ingemar Björkhem samarbetar bland annat med en israelisk forskargrupp för att se om man genom att överuttrycka enzymet kan förhindra att makrofagerna omvandlas till skumceller och därmed också påverka utveckling av åderförkalkning. Forskarna har hittills vid provrörsförsök lyckats åstadkomma ett överuttryck i makrofager. Nästa steg blir försök i djurmodeller.

– Om vi lyckas med det skulle denna princip på sikt också kunna utnyttjas terapeutiskt i kliniska sammanhang på patienter med begynnande åderförkalkning, säger Ingemar Björkhem.

Det vanligaste och mest framgångsrika sättet att idag påverka åderförkalkningsprocessen är att åstadkomma en generell sänkning av kolesterolhalten i cirkulationen, framför allt med hjälp av kolesterolsynteshämmare (statiner). Den nya kunskapen skulle enligt Björkhem kunna tänkas ge upphov till mer specifika terapeutiska strategier i framtiden, som koncentrerar sig på makrofagernas kolesterolomsättning. Den nyupptäckta transportvägen för kolesterol kan betraktas som en ”försvarsmekanism”, som utnyttjas då vissa celler utsätts för mycket kolesterol. Mekanismen fungerar därmed som ett komplement till den klassiska vägen via lipoprotein HDL (*high density lipoprotein*). Detta drar ut kolesterol från cellmembranen och transporterar det till levern. I levern omvandlas kolesterol till gallsyror, som kan elimineras via gallan i vattenlöslig form.

Det är möjligt, säger Björkhem, att den nya transportvägen har större betydelse i samband med hög kolesterolbelastning än vid låg. Försök på möss, som saknar sterol 27-hydroxylas, visar att de inte utvecklade åderförkalkning vid normal kost. Men när de sattes på en diet med mycket kolesterol dog hälften av mössen efter tre månader. Den exakta orsaken till deras död har dock ännu inte fastställts. Ingemar Björkhem berättar vidare att den nyupptäckta mekanismen tycks ha särskilt stor betydelse för kolesterol i lungorna.

– Den ena metaboliten, klestensyra, verkar komma nästan enbart från lungorna, i huvudsak från lungmakrofager och alveolära celler, men också från andra typer av celler i lungorna. Vi har till exempel kunnat se att vid förlust av ena lungen sjunker halten av klestensyra till ungefär hälften.

Ingemar Björkhem berättar att han och hans grupp nyligen visat med hjälp av immunoelektronmikroskop att sterol 27-hydroxylas tycks vara ansamlat till de ställen

i alveolarcellerna som innehåller lungsurfaktant, en blandning av bland annat olika sorters fettämnen. Då kolesterol i surfaktanten kan påverka dess förmåga att minska ytspänningen i lungan, kanske enzymet har betydelse för att hålla nere kolesterolkoncentrationen i denna viktiga lipidfraktion.

En första praktisk konsekvens av upptäckten att cirkulerande kolestensyra kommer från lungorna kan tänkas bli inom diagnostiken. Studier hittills tyder på att patienter med lungsjukdomar som minskar mängden metaboliskt aktiv lungvävnad har lägre nivåer av cirkulerande klestensyra.

ANN-MARIE DOCK

Uppgifter

17. Vad är innebördén i den nya upptäckt som Ingemar Björkhem och hans forskargrupp gjort?

- A Att kolesterol transporteras ut till cellerna snabbare än man tidigare trott.
- B Att kolesterol bryts ner på fler sätt än man hittills känt till.
- C Att kolesterol bara är ett av flera ämnen som orsakar åderförkalkning.
- D Att kolesterol orsakar skador bara i vissa typer av celler.

18. Vad är sterol 27-hydroxylas?

- A En metabolit.
- B En typ av makrofag.
- C Ett enzym.
- D Ett slags kolesterol.

19. Vilken inverkan tror man, enligt texten, att sterol 27-hydroxylas har på lungsurfaktant?

- A Det påverkar lungsurfaktantens halt av kolesterol.
- B Det påverkar lungsurfaktantens förmåga att reglera kolesterollets ytspänning.
- C Det påverkar lungsurfaktantens ytspänning.
- D Det påverkar lungsurfaktantens förmåga att transportera kolesterol.

20. Vilken av följande alternativa rubriker sammanfattar bäst textens innehåll?

- A Så blir kolesterollet ett försvar mot åderförkalkning
- B Så påverkar kolesterollet vår cirkulation
- C Så regleras kolesterollet i vår kropp
- D Så kan kolesterollet användas

DELPROV MEK – MENINGSKOMPLETTERING

- 21.** Blindsightsinflammation beror på att blindsightsbihanget blivit infammerat. Bihanget, som är ungefär lika stort som ett lillfinger, sitter nära tunntarmens _____ i tjocktarmen.
- A fastning
B kröning
C flexion
D mynning
- 22.** "Vad handlar det här om?" frågade den amerikanska kusinen. "Bruce Springsteen från New Jersey spelar och tidningarna behandlar det som om ett världskrig hade brutit ut!" Jag blev svarslös, men faktum är att kusinen satte _____ på en egenhet med svensk journalistik: Det finns ytterst få _____ hur många spaltmeter de svenska kvällstidningarna viker åt Bruce Springsteen när chansen ges.
- A tummen – bortförklaringar till
B spiken – kritikerröster mot
C fingret – begränsningar för
D ljuset – kommentarer om
- 23.** Målsättningen med denna lönsamhetsanalys är att söka få en _____ om de _____ ekonomiska effekter som uppstår för den offentliga ekonomins budget _____ den arbetsmarknadsutbildning som man har studerat.
- A bakgrund – negativa – tack vare
B kunskap – grundläggande – i motsättning till
C tillämpning – oväntade – på grund av
D uppfattning – primära – till följd av
- 24.** Med rufsigt grått hår, orange kofta och klara blåa ögon stod han där på den psykiatiska akutmottagningen, en av Sveriges främsta bildkonstnärer. Han _____ myten om kreativitet och galenskap. Vissa forskare hävdar att tanken på ett sådant _____ bara är en myt, andra menar att det är en realitet.
- A förkroppsligade – samband
B skapade – tillstånd
C förhårligade – utspel
D punkterade – skapande

25. Tangoresenären ställs inför ett klassiskt turistproblem: den _____ man reser till en plats för att finna riskerar att förstöras av ens egen närvaro.

- A stringens
- B autenticitet
- C konsensus
- D frivolitet

26. Det är tabu att diskutera kollegors vikt, men en överviktig chef kan uppfattas som mindre _____ eftersom många antar att övervikt har en _____ inverkan på hälsa och arbetsförmåga.

- A kapabel – menlig
- B ineffektiv – fatal
- C dominant – emfatisk
- D tillförlitlig – trivial

27. Arbetsförmedlingen har inte lyckats _____ så många som det var tänkt till folkhögskolornas motivationshöjande kurser för ungdomar utan betyg, trots att dessa kurser visat sig vara framgångsrika.

- A anvisa
- B anpassa
- C anordna
- D anknyta

28. Allt land som i dag ligger _____ högsta kustlinjen har _____ landhöjningen påverkats av havet. Uppgrundade gamla strandvallar och kalspolade klapperstensfält, som i dag kan återfinnas _____, är exempel på havsvågornas arbete genom tiderna.

- A nära – tack vare – på havets botten
- B på – i motsats till – i de fjällnära skogarna
- C under – på grund av – långt in i landet
- D inom – trots – vid stränderna

29. Under det att man i efterkrigstidens Sverige talade om "det svenska körundret", hävdade den tyske musikteoretikern Theodor Adorno att nazisternas användning av körsången ____ denna genre i Tyskland under lång tid.

- A reserverade
- B överskattade
- C föranstaltade
- D misskrediterade

30. Oavsett vad man anser om de hårda ord som Sveriges statsminister använde vid detta tillfälle var det ingen tvekan om vem som ____ frågan. Statsministern kunde följa upp sitt uttalande med ____ av diplomatiska åtgärder.

- A ställde – ett stall
- B formade – en laddning
- C ägde – ett batteri
- D angick – ett uppslag